

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРОГРАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. Богуславська М.В.

Наук. керівник доц. Геселева Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Для ефективного управління виробництвом і ресурсами на сучасному підприємстві необхідно орієнтуватися в математичних методах аналізу й моделювання виробничих систем. Проблемі формування виробничої програми підприємства в сучасних умовах приділяється велика увага фахівців-практиків, їй присвячені дослідження багатьох вчених-економістів: В.Є. Москалюка, Г.М. Тарасюка, Л.І. Шваба, Л.А. Швайка, М.Г. Грещака, К.В. Пивоварова, В.В. Царьова та інших. Глибоке й всебічне вивчення представлених в економічній літературі розробок свідчить про необхідність подальшого розвитку.

Під виробничою програмою розуміють, як правило, систему адресних завдань з виробництва і доставки продукції споживачам у розгорнутій номенклатурі, асортименті, відповідної якості і у встановлені терміни згідно із договорами поставок. Виробнича програма має формуватися з урахуванням ресурсів підприємства. Оптимальною виробничою програмою є така, що відповідає структурі ресурсів підприємства та забезпечує найкращі результати його діяльності за прийнятим критерієм. Її обчислюють за допомогою економіко-математичних методів, а саме лінійного програмування з використанням ЕОМ. Критерієм оптимальності найчастіше вважають прибуток, або вартісний обсяг виробництва. Обмеженнями є виробничі потужності, матеріальні або трудові ресурси.

Основним завданням виробничої програми є максимальне задоволення потреб споживачів у високоякісній продукції, яка випускається підприємствами при найкращому використанні їхніх ресурсів та отриманні максимального прибутку. З метою вирішення цього завдання в процесі розробки виробничої програми на всіх рівнях потрібно дотримуватися наступних вимог: правильного визначення потреби в продукції, що випускається, і обґрунтування обсягу її виробництва попитом споживачів; повного ув'язування натуральних і вартісних показників обсягів виробництва і реалізації продукції; обґрунтування плану виробництва продукції ресурсами, і в першу чергу, виробничою потужністю.

Оптимізація виробничої програми проводиться з метою:

1) Планування оптимальної структури номенклатурних позицій, тобто більш економічно вигідного формування виробничої програми: скільки та яких виробів треба виготовити в плановому періоді за раціонального й повного використання виробничих потужностей, трудових і матеріальних ресурсів;

2) Визначення максимально можливого обсягу продукції межі нарощування її виробництва, при цьому враховують закон спадної продуктивності ресурсу.

Розробка виробничої програми є важливим етапом, на основі якого проводиться планування потреби матеріально-технічних, трудових, енергетичних ресурсів, розраховується собівартість, прибуток та інші фінансові показники. В поточному плануванні виробнича програма складається, як правило, на рік. В умовах динамічності внутрішнього та зовнішнього середовища розробляти виробничу програму на більш довший період не доцільно. Тому процес підготовки до виконання річної виробничої програми починається з її розподілу по кварталах і місяцях. Оскільки ритмічність виробництва має велике значення для підвищення його ефективності, покращення якості продукції і всієї роботи, необхідно більш детально розподіляти річний обсяг виробництва та реалізації продукції по кварталах і місяцях. Для досягнення високих результатів обов'язково потрібно здійснювати планування виробничої програми.